

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 341/2022
08.09.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Ахмет Делимеђац, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Виши суд у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4484/21 од 16.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 08.09.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 4484/21 од 16.09.2021. године и предмет **ВРАЋА** другостепеном суду на поновно одлучивање о жалбама парничних странака.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П.бр. 1568/19 од 18.05.2021. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена Република Србија – Виши суд у Београду да тужиљи АА из ... исплати износ од 4.188.005,00 динара са законском затезном каматом почев од 11.04.2017. године па до коначне исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев за веће тражење од досуђеног и то: на име законске затезне камате на износ од 4.188.005,00 динара за период од 03.04.2017. године до 10.04.2017. године и преко досуђеног износа од 4.188.005,00 динара до траженог износа од 5.480.000,00 динара, за износ од још 1.291.995,00 динара са законском затезном каматом почев од 03.04.2017. године па до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 211.480,00 динара са законском затезном каматом од дана када наступе услови за извршење па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4484/21 од 16.09.2021. године, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду П.бр. 1568/19 од 18.05.2021. године у ставу првом и трећем изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име трошкова кривичног поступка исплати износ од 4.188.005,00 динара са законском затезном каматом почев од 11.04.2017. године па до коначне исплате и захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка. Одбијена је као неоснована, жалба тужиље и првостепена пресуда потврђена у ставу другом изреке. Обавезана је тужиља да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 22.500,00 динара и на име трошкова другостепеног поступка износ од 45.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију, из свих законских разлога због којих се ревизија може изјавити.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), па је утврдио да је ревизија тужиље основана.

У првостепеном поступку је утврђено да је против тужиљиног супруга, сада пок. ББ, вођен кривични поступак пред Посебним одељењем за организовани криминал Вишег суда у Београду, због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 4. у вези става 1. и 3. Кривичног законика, по оптужници од 12.05.2018. године, а измењеном оптужницом Тужилаштва за организовани криминал од 14.10.2014. године оптужен је за кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. Кривичног законика. Бранилац оптуженог је био адвокат ВВ из ... који га је бранио пред судом у периоду од 13.11.2007. године до 15.04.2014. године, са још једним окривљеним, а након што се пензионисао, бранилац кога је ангажовао сада пок. ББ је била адвокат ГГ из ..., која га је у поступку бранила у периоду од 21.10.2014. године до 30.04.2016. године, поред још једног окривљеног. Након што је ББ преминуо дана 30.04.2016. године, решењем Вишег суда у Београду, Посебног одељења за организовани криминал Кж1 По1 15/16 од 05.07.2016. године, обустављен је кривични поступак услед смрти окривљеног, ово решење је преиначено решењем већа истог суда Кж2 По1 266/16 од 09.09.2016. године, тако што је одлучено да трошкови кривичног поступка у односу на окривљеног ББ, сходно одредби члана 265. став 1. ЗКП падају на терет буџетских средстава суда.

Тужилца је правноснажним решењем Основног суда у Пожаревцу О.бр. 92/17 од 19.01.2017. године, на основу споразума законских наследника, оглашена за наследника на супруговој непокретној и покретној имовини, коју између осталог, чини новац неутврђеног износа са припадајућом каматом на име трошкова кривичног поступка на терет буџетских средстава суда из поменутог решења. Тужилца је, као законски наследник свог пок. супруга преко пуномоћника адвоката ГГ поднела Вишем суду у Београду дана 11.04.2017. године захтев за накнаду трошкова целокупног поступка у укупном износу од 5.296.880,00 динара, да би овај захтев, решењем Вишег суда у Београду, Посебног одељења за организовани криминал К-По1.бр. 92/14 од 10.09.2018. године био одбијен, јер нису постојали докази да је ББ као окривљени у кривичном поступку који је против њега вођен извршио плаћања према ангажованим браниоцима у складу са важећом Адвокатском тарифом, нити је достављен доказ да су новчана средства уплаћена на рачун адвоката које је ангажовао у току поступка. Ово решење је потврђено решењем К-По1.бр. 92/14 од 20.09.2018. године. Све правне радње које су таксативно наведене у трошковнику који је поднела адвокат ГГ Вишем суду у Београду заиста су и предузете у складу са важећом Адвокатском тарифом, а што је потврдила поступајућа судија у предмету К-По1.бр. 92/14 у свом извештају од 26.10.2020. године.

Адвокат ВВ у својој писаној изјави је потврдио да је од сада пок. ББ на име адвокатског хонорара примио износ од 5.000.000,00 динара као његов бранилац у периоду у коме га је бранио, а адвокат ГГ је, такође у писаној изјави, потврдила да је примила износ од 480.000,00 динара, на име одбране од сада пок. ББ у кривичном поступку у периоду у коме га је бранила. Договор између сада пок. ББ и његових

бранилаца је био да им трошкове исплаћује по Адвокатској тарифи, а том приликом нису сачињавали признанице. Трошкови су исплаћени делом од плате тужиље, а део новца је исплаћен од кредита који је тужиља морала да узме.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да су тражени трошкови плаћени адвокатима који су ангажовани, у складу са чланом 2. и 10. Адвокатске тарифе и чланом 23. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима, због чега је тужена у обавези да тужиљи надокнади трошкове у висини одмереној у складу са Тарифом о накнади трошкова и наградама за рад адвоката, како је то нормирано, али и било договорено између њеног сада пок. супруга и ангажованих бранилаца. Ова обавеза произлази и из чињенице да је поступак против ББ услед смрти обустављен и одређено да трошкови падају на терет буџетских средстава суда, из чега произлази и законска обавеза тужене на исплату тражених трошкова, у смислу члана 265. став 1. Законика о кривичном поступку. Тражена накнада трошкова је смањена због тога што су браниоци адвокати бранили поред сада пок. ББ још једног окривљеног, а тужиљи су признати и трошкови превоза окривљеног на релацији ... – ... –... .

Првостепени суд је, поред тога, оцењујући истакнути приговор недостатка активне легитимације, исти оценио као неоснован, јер је тужиља једини универзални сукцесор на покретној имовини иза сада свог пок. супруга, коју између осталог представљају и спорни трошкови кривичног поступка.

Одлучујући о жалбама парничних странака, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев неоснован, јер је материјално право погрешно примењено, пошто је Виши суд у Београду, Одељење за организовани криминал правноснажно одлучио и одбио захтев тужиље за накнаду спорних кривичних трошкова, при чему је другостепени суд закључио да тужиља није доставила првостепеном суду доказ о томе да је њен сада пок. супруг заиста плаћао браниоце у кривичном поступку, а изјаве његових бранилаца нису довољне да потврде да је он заиста плаћао своје браниоце, сматрајући да ни искази самих адвоката саслушаних у својству сведока, нису довољан доказ на околност исплате трошкова поступка.

Основано се у ревизији указује да је другостепени суд, без заказивања расправе, на другачији начин ценио исказе сведока ВВ и ГГ, као и њихове писане изјаве на околност исплате трошкова одбране, у односу на првостепени суд, као и да је погрешно применио материјално право у погледу права тужиље на накнаду тражених трошкова. Наиме, нејасан је став другостепеног суда да писане изјаве бранилаца, као ни њихови искази у поступку нису довољан доказ да потврде да је сада пок. ББ заиста плаћао своје браниоце адвокате.

Такође, из достављених одлука уз ревизију, којима су усвојени захтеви за заштиту законитости окривљених и обавезана Република да накнади трошкове поступка, односно одлучено да трошкови поступка падају на терет буџета суда, за сада се не може поуздано закључити да тужиља, као законски наследник свог пок. супруга нема право на накнаду ових трошкова.

Пошто другостепени суд није могао да другачије цени наведене доказе без заказивања расправе пред другостепеним судом и саслушања сведока на околности

исплате спорних трошкова кривичног поступка, било је потребно да се пред другостепеним судом закаже главна расправа на којој би се, након извођења потребних доказа утврдило другачије чињенично стање од оног које је утврдио првостепени суд, па правилност примене материјалног права није могла бити испитана.

Такође, тужила се налази у битно другачијем процесном положају у односу на окривљене према којима је за живота поступак обустављен, и који могу да непосредно поднесу захтев за заштиту законитости против одлука судова којима је одбијен њихов захтев за накнаду трошкова кривичног поступка, с обзиром да у смислу одредби Законика о кривичном поступку она нема то право непосредно, већ само преко Републичког јавног тужилаштва, које је иначе сматрало да је решење којим је одбијен захтев тужиле за накнаду трошкова кривичног поступка у свему у складу са законом, што је супротно ставовима Врховног касационог суда из достављених одлука уз ревизију.

У поновном поступку другостепени суд ће имати примедбе из овог решења, оцениће да ли је, ради правилног и потпуног утврђеног чињеничног стања и другачије оцене изведених доказа, потребно заказати расправу пред другостепеним судом на коме би поново били изведени докази, у смислу члана 383. Закона о парничном поступку, након чега ће, у зависности од резултата таквог поступања, поново одлучити о жалбама парничних странака.

Из наведених разлога, одлучено је као у изреци решења, на основу члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа- судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић